

EL LLENGUATGE

No ben bé igual

No cal escarrassar-se gaire a explicar el significat i els casos d'aplicació de l'adjectiu igual. Són ben coneguts de tothom i no solen oferir dubtes. Potser, només, pot resultar adequat de recordar que igual és també adverbial, en oracions com ara La majoria pensàvem igual o Tots ho han fet igual.

Però darrerament ha sorgit, en el llenguatge col·loquial, del qual pugna per passar a la llengua escrita, una construcció molt peculiar amb el mot igual que no sembla que tingui cap tradició entre nosaltres i que creiem que obeeix a pressions estranyes. Amb el mot igual, doncs, ara s'introdueix una oració que expressa la possibilitat d'un fet l'acompliment del qual faria esdevenir inútil o innecessària l'acció expressada en una oració anterior: Ja els hem escrit tres cartes, però «igual» no les han rebudes. Tants preparatius i «igual» ho prohibeixen. No ho volien fer però «igual» els hi obligaran. Ja haurien d'haver arribat. «igual» s'han quedat a casa. Tal com sol passar amb totes les innovacions, qui les ignora o en fa abstracció, aconsegueix d'expressar les seves idees amb els recursos propis, espontanis i tradicionals, sense pensar a formular o a buscar equivalències. Aquestes, però, esdevenen necessàries en el moment en què s'intenta de prescindir d'una forma de llenguatge que s'han passat en relleu. Les solucions següents, aleshores, poden ésser dignes de consideració: Ja els hem escrit tres cartes però qui el diu que no les han rebudes. Tants preparatius i al capdavant potser ho prohibiran. No ho volien fer però si molt convé els hi obligaran. Ja haurien d'haver arribat. Si molt convé s'han quedat a casa.

ALBERT JANE